

**СИЛАБУС ІЗ ДИСЦИПЛІНИ
«ВИЗНАЧНІ ПОСТАТІ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ»**

1. Загальна інформація	
Назва факультету	факультет іноземних студентів
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 «Стоматологія», другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Визначні постаті української медицини, ВК 1.17, вибіркова компонента освітньо-професійної програми, https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-ukrayinoznavstva/
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	кафедра українознавства, 79010, м. Львів, вул. Шимзерів, буд. 3а, kaf_ukrlang@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	доктор філологічних наук, доцент Єщенко Тетяна Анатоліївна, kaf_ukrlang@meduniv.lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	другий рік навчання
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	Третій або четвертий семестр
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	вибіркова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Наталія Гірна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства kaf_ukrlang@meduniv.lviv.ua ,
Erasmustак/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Наталія Гірна, кандидат історичних наук, доцент, kaf_ukrlang@meduniv.lviv.ua ,
Кількість кредитів ECTS	три кредити
Кількість годин (лекції/ практичні заняття/ самостійна робота студентів)	90 годин (лекції – 0 годин, практичні заняття – 30 годин, самостійна робота студентів – 60 годин)
Мова навчання	Українська
Інформація про	щотижня у вівторок

консультації	після 3 пари (після 15.20)
2. Коротка анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Визначні постаті української медицини» складається з шести тем. Дисципліна дає комплексні знання студентам про історичний шлях української медичної науки, досягнення українських медиків та їх внесок у розвиток світової медичної науки та культури. Курс розглядає низку теоретико-методологічних та конкретно-історичних питань, пов'язаних з історією формування вітчизняних медичних знань і практик, наукових шкіл та найвизначніших представників української медицини.</p>	
3. Мета і завдання курсу	
<p>1. Мета курсу - формування успішної мовної особистості майбутніх фахівців галузі «Педіатрія».</p> <p>2. Завдання курсу - засвоєння понять з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»; усвідомлення значущості мови в професійному спілкуванні педіатра; опанування основами фахової мови; опанування комунікативних норм спілкування, забезпечення розвитку культури індивідуального професійного мовлення майбутніх лікарів-педіатрів; формування наукових уявлень про особливості усного ділового спілкування як основи професійного мовлення працівника медичного закладу; формування умінь і навичок продуктивного комфортного усного спілкування з пацієнтами-дітьми різних вікових категорій, набуття практичних навичок щодо успішного публічного мовлення, майстерного ведення перемовин;</p> <p>3. Компетентності:</p> <p>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов вимог.</p> <p><i>Загальні:</i></p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><i>спеціальні (фахові, предметні):</i></p> <p>ФК 14. Немає.</p>	
4. Пререквізити курсу	
дисципліна основної компоненти історія України та українська культура	
<p>Міждисциплінарні зв'язки: інтегрується з дисциплінами гуманітарного спрямування та вибірковими дисциплінами цього напрямку</p>	
5. Програмні результати навчання (ПРН)	
Список результатів навчання	

Код результату навчання	Зміст результату навчання		Покликання на код матриці компетентностей	
ПРН -16	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб		ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-8, ЗК-9, ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ЗК-15, ФК-14, ФК-15	
ПРН - 18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень		ЗК-1, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-4, ЗК-6, ЗК-7, ЗК-8, ЗК-9, ЗК-10, ЗК-11, ЗК-13, ЗК-14, ЗК-15, ФК-14, ФК-15	
6. Формат і обсяг курсу				
Формат курсу (вказіть очний, або заочний)	Очний			
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп		
Лекції	0			
Практичні заняття	30	Всього 2 -3 групи, навчання відбувається в окремих групах		
Самостійна робота студентів	60	Всього 2 - 3 групи, навчання відбувається в окремих групах		
7. Тематика та зміст курсу				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П – 1	Тема 1. Особливості ведення лікарської практики в Україні від найдавніших часів до сьогодення.	Надання медичної допомоги у дохристиянський період. Перші централізовані медичні осередки при церквах і монастирях. Здобуття медичних знань. Розбудова шпиталів, лікарень, приватна медична практика. Високий гуманізм українських лікарів.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
СРС- 1	Тема 1. Медичні осередки доби Ренесансу. Спрямована діяльність православних братств. Медична наука і церква.	Ранній гуманізм України та його вплив на розвиток медицини; Ренесансні центри в Україні: Острог, Львів, Київ. Розвиток медицини у містах, братські шпитали, відомі лікарі.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.

П – 2	Тема 2. Українські лікарі у світовій медицині.	Здобуття українськими медиками наукових знань та практик в Україні та за кордоном. Запозичення світових наукових знань та їх застосування з урахуванням національних, генетичних особливостей. Незапатентовані винаходи українських вчених. Вітчизняні медичні трактати.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
СРС- 2	Тема 2. Українська медицина – невід’ємна складова світової медичної науки.	Зв’язок між відновленням Української держави і інтеграцією наукових медичних знань у світову науку. Взаємозбагачення, взаємовпливи, особливості.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
П – 3	Тема 3. Українські лікарі та лікарські осередки під владою Австро-Угорщини у к. 18 – 19 ст.	Суспільно-політичні реалії в Україні у ХІХ ст. Культурно-національне Відродження західноукраїнських земель ХІХ ст., розвиток наукових знань, поява української наукової еліти. Іван Горбачевський та його наукова спадщина.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
СРС- 3	Тема 3. Відомі лікарі Галичини у. 18 – поч.. 20 ст.	Вплив європейської революції «Весна народів» на політичне, культурне становище українських земель, покращення лікарської допомоги, боротьба з епідеміями. Поширення знань з гігієни, карантинні обмеження. Вміння аналізувати події II половини ХІХ ст. та їх впливи на розвиток науки, зростання доступності освіти, жінки в університетах Австро-Угорщини. Софія Окуневська як відома лікарка. «Народна лічниця» у Львові – перша українська лікарня для всіх потребуючих.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.

П – 4	Тема 4. Українські лікарі та лікарські осередки під владою Російської імперії у к. 18 – 19 ст.	Українські лікарі під владою російської імперії. Д. Заболотний, І. Мечников, М. Пирогов. Нові методи лікування, медичні препарати, лікарські засоби. Медицина і церква. Боротьба проти епідемії. Поява вакцин.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
СРС- 4	Тема 4. Відомі українські лікарі під російської України. Їх вчення і відкриття.	Ілля Мечников, Данило Заболотний. Життя і діяльність. Ідея служіння і самопожертви.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
П – 5	Тема 5. Організація військової медико-санітарної служби УСС, УГА, Армії УНР, УПА.	Особливості медичного забезпечення українських національних збройних формувань першої половини ХХ століття. Самопожертва українських лікарів. Організація медичної допомоги в умовах підпілля та ворожої влади.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
СРС – 5	Тема 5. Лікарі та медсестри убиті при виконанні професійних обов'язків.	Українські лікарі, фельдшери, медичні сестри, котрі загинули, рятуючи життя поранених бійців. Юрій Липа. Патріотизм і самопожертва. Гідність як вища характеристика людини.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
П – 6	Тема 6. Медична служба Майдану. Надання лікарської допомоги на фронті російсько-української війни ХХІ ст.	«Революція Гідності» - прояв самоорганізації українського народу, свідчення зрілості громадянського суспільства. Героїзм українських медиків під час збройного протистояння з владним режимом. Відродження військової медицини в умовах російської агресії проти України.	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.
СРС – 6	Тема 6. Волонтерський рух в Україні : історія і сучасність.	Приклади самоорганізації українського народу в умовах бездержавності. Гуманізм волонтерів. Волонтерські організації на сучасному етапі. «Госпітальєри», «Крила надії», «Повернись живим» .	ПРН 16, ПРН 18	Гірна Н.М.

При проведенні практичних занять використовуються такі методи навчання: *діагностування* (обговорення, дискусія, полеміка, тестування, індивідуальні роботи); *інформування* (демонстрація, консультування, бесіда, тестовий контроль платформа *misa*); *самостійна робота* (дослідження історичних та інформаційних джерел).

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять: усна відповідь, дискусія, обговорення, тестова перевірка знань (платформа *misa*). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
ПРН 16, ПРН 18	П-1	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка.	Оцінку 5 «відмінно» отримає студент, який має глибокі знання з теми, вільно висловлює власну аргументовану думку; виявляє творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу..
			Оцінку 4 «добре» отримує студент, який виявив достатні знання навчального матеріалу до
		Тестовий контроль	теми, виконав передбачені програмою завдання, показав стійкі знання з дисципліни Оцінку 3 «задовільно» отримує студент, який виявив недостатні знання з теми; в обсязі, необхідному для подальшого навчання, допускав помилки у відповідях на семінарських заняттях. Оцінку 2 «незадовільно» отримує студент, який не виявив достатніх знань з навчального матеріалу до теми, допустив принципові помилки у тлумаченні основних історичних подій. . Правильна відповідь на 10 тестових завдань на <i>misa</i> : 100-90 балів – «5» 80-70 балів – «4» 60-50 балів – «3» Менше, ніж 50 балів – «2»

ПРН 16, ПРН 18	П-2	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка. Тестовий контроль	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою; «3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях «2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 10 тестових завдань на міса: 100-90 балів – «5» 80-70 балів – «4» 60-50 балів – «3» Менше, ніж 50 балів – «2»</p>
ПРН 16, ПРН 18	П-3	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка.	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального</p>
		Тестовий контроль	<p>матеріалу, виконав передбачені програмою; «3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях «2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 10 тестових завдань на міса: 100-90 балів – «5» 80-70 балів – «4» 60-50 балів – «3» Менше, ніж 50 балів – «2»</p>

ПРН 16, ПРН 18	П-4	<p>Усна відповідь; Дискусія; Полеміка.</p> <p>Тестовий контроль</p>	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою; «3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях «2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 10 тестових завдань на міса: 100-90 балів – «5» 80-70 балів – «4» 60-50 балів – «3» Менше, ніж 50 балів – «2»</p>
ПРН 21	П-5	<p>Усна відповідь; Дискусія; Полеміка.</p> <p>Тестовий контроль</p>	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою; «3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях «2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 10 тестових завдань на міса: 100-90 балів – «5»</p>
			<p>80-70 балів – «4» 60-50 балів – «3» Менше, ніж 50 балів – «2»</p>

ПРН 16, ПРН 18	П-6	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка. Тестовий контроль	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою; «3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях «2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 10 тестових завдань на міса: 100-90 балів – «5» 80-70 балів – «4» 60-50 балів – «3» Менше, ніж 50 балів – «2»</p>
ПРН 16, ПРН 18	П-7	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка. Тестовий контроль	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені програмою; «3» (задовільно) - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях «2» (незадовільно) – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді.</p> <p>Правильна відповідь на 10 тестових завдань на міса: 100-90 балів – «5» 80-70 балів – «4» 60-50 балів – «3» Менше, ніж 50 балів – «2»</p>
ПРН 16, ПРН 18	П - 8 П – 9	Усна відповідь; Дискусія; Полеміка.	<p>«5» (відмінно)– студент вміє вільно висловлювати власну аргументовану думку з питань передбачених програмою; «4» (добре) - студент виявив достатнє знання навчального матеріалу, виконав передбачені</p>

			<p>програмою; <u>«3» (задовільно)</u> - студент виявив недостатні знання з теми, допускав помилки у відповідях <u>«2» (незадовільно)</u> – студент не виявив достатніх знань з теми, допустив принципові помилки під час відповіді. Правильна відповідь на 10 тестових завдань на міса: 100-90 балів – «5» 80-70 балів – «4» 60-50 балів – «3» Менше, ніж 50 балів – «2»</p>
ПРН 16, ПРН 18	СРС-1	оволодіння навичками, вміннями та способами організації самостійної роботи у відповідності до тем курсу	<p>Зараховано – отримує студент на підставі результатів виконаної роботи.</p> <p>Не зараховано - студент не оволодів самостійними методами пошуку і аналізу інформації</p>
ПРН 16, ПРН 18	СРС-2	виконання індивідуальних робіт з визначеної тематики	<p>Зараховано – отримує студент на підставі результатів виконаної індивідуальної роботи.</p> <p>Не зараховано - індивідуальна робота не виконана або виконана з порушеннями вимог.</p>
ПРН 16, ПРН 18	СРС-3	аналіз вивченого матеріалу, самостійна підготовка до заліку	<p>Зараховано</p> <p>Не зараховано</p>
9. Підсумковий контроль			
Загальна система оцінювання		Участь у роботі упродовж семестру за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання		традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю		Студент відвідав усі практичні заняття, мав усі задовільні оцінки (не менше, ніж «3»)	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування	

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином: $x = \frac{СА \times 120}{5}$

9. Політика курсу

Політики академічної доброчесності, націєцентричності і політичної заангажованості, формування лікаря як державотворця

10. Література

Обов'язкова література:

1. Видатні постаті української медицини. К. 2021. 438 с.
2. Верхратський С., Заблудовський П. Історія медицини. Навч. посібник. К. 2020. 432 с.
3. Ганіткевич Я., Голяченко О. Історія медицини: підручник. Тернопіль, 2019. 248 с.
4. Борисенко Н., Драч О. Історія медицини і фармації (від найдавніших часів до середини ХУІІ ст.) : Навч. посібник. Черкаси. 2018. 576 с.
5. Stupak F. History medicine. К. 2019. 174 р.
6. Луцик Л., Малюта В. Історія медицини і медсестринства. К. 2019. 408 с.
7. Плющ В. Нариси історії української медичної науки і освіти. Мюнхен, Німеччина. 19 218 с.
8. Пундій П. Український медичний архів (1989 – 1997). Чикаго, США. 2019.
9. Шифрін М. 100 оповідань з історії медицини. Найвидатніші відкриття, подвиги злочини в ім'я здоров'я і довголіття. К. 2021. 680 с.

Додаткова література:

1. Визначні імена в світовій медицині. / Г. Аронов. К. 2021. 320 с.
2. Ганіткевич Я. Історія української медицини в датах та іменах. Л. 2019. 364 с.
3. Ганіткевич Я. Українські лікарі – вчені першої половини ХХ ст. та їхні наукові школи. Л. 2019. 544 с.
4. Радиш Я. Нариси з історії медицини. Л. 2019. 98 с.
5. Д-р Євген Озаркевич. Праці. / під заг. ред. Я. Ганіткевича. Л. 2019.
6. Шаповал Ю. Українська Друга світова. *Дзеркало тижня*. 2017. № 15 – 16 (543 – 544). С. 1 – 28.

Інформаційні ресурси:

1. Історія медицини. Навчальний посібник. // За ред. С.Верхратського. [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://litopys.org.ua/istkult2/ikult203.htm>
2. Історія української державності та культури//[Електронний ресурс]. — Режим доступу. <https://studfiles.net/previe>
3. Навчально-методичні поради з дисципліни «Визначні постаті української медицини» // [Електронний ресурс]. — Режим доступу <http://meduniv.lviv.ua>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

Мультимедійна дошка для проведення занять, ноутбуки, мережа Інтернет для виконання індивідуальних завдань, платформа для дистанційного навчання zoom, misa; стаціонарні стенди, спеціалізовані підручники, довідники, методичні розробки для викладачів та методичні вказівки для студентів до практичних занять

12. Додаткова інформація

На кафедрі функціонують: науковий гурток (секції «Історія», «Культура»), заняття відбуваються у теоретичному корпусі на кафедрі українознавства (4поверх)

Веб-сторінка кафедри:

<https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-ukrayinoznavstva/>

Укладач силабуса - к.і.н., доц. Наталія ГІРНА

Завідувачка кафедри українознавства - д.філол.н., доц. Тетяна ЄЩЕНКО